

TAAS KOJU

Tants naisrühmale

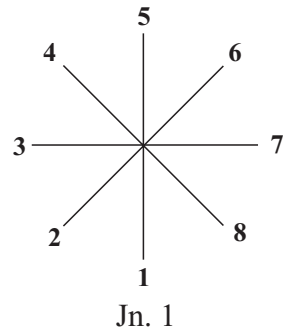
Tantsu on loonud ja kirjeldanud Maire Udras 2013. aasta kevadel Võrus.

Muusika Toomas Voll, sõnad Ly Kuningas.

Tantsimisel tuleb erilist tähelepanu pöörata muusikale ja sõnadele, mis tingivad hingestatud esituslaadi.

Kirjelduses on kasutatud tantsuõpetaja töö kergendamiseks lavapunkte (jn 1).

Kirjelduses ei ole kasutatud ainult takti osasid, vaid ka sõnu. Ühe takti jooksul tehakse erinev arv jooksusamme.

KODU

Ly Kuningas

*Kõrgel sinitaevas
lumivalged pilved,
taamal terendamas
must metsapiir.
Mu jalataldu kriibib
kruusakare rada-
kohale jõuangi.*

*Ma lähen koju,
teed päikene mul juhatab.
Nii madal see maja luitund hall-
muinasmaaks mulle on ta.
Memm ulatab 'tere',
pead noogutab taat tõsine.
Siin on maa,
kus mured kõik jäävad
minust ääretult kaugele.*

Taas koju

*Kell see tiksub tunde,
aeg kaob omasoodu,
kuudest saavad aastad,
kõik kordub taas,
sest igal inimlapsel
kindlust hinge vaja,
selle ta kodult saab.*

*Ma lähen koju,
teed päikene mul juhatab.
Nii madal see maja luitund hall-
muinasmaaks mulle on ta.
Memm ulatab 'tere',
pead noogutab taat tõsine.
Siin on maa,
mis kõigest on kallim-
see on isamaa, emamaa.
Eestima.*

PÕHISAMMUD

Taktimõõt 4/4

1. Kiiksamm

Kiiksamm tehakse kas kahe või nelja taktiosa jooksul ette, taha või küljele.

2. Ristsamm eest

Ristsammuga liigutakse kahe taktiosa jooksul.

3. Sirutussamm

Taktis astutakse kas 2 või 4 sirutussammu.

4. Päkksamm

Igal taktiosal astutakse üks päkksamm või takti jooksul liigutakse tihedate päkksammudega.

5. Jooksusamm

Taktis tehakse erinev arv jooksusamme.

6. Kүүnitussamm koos pöördega

Sooritatakse kahe takti vältel.

Takt 1. Takti I osal astutakse parema jalaga päkksamm paremale ja alustatakse pööret päripäeva. Takti II osal, jätkates pööret, astutakse päkksamm vasaku jalaga. Kokku tehakse täispööre päripäeva. Takti III osal astutakse pikk samm läbi lõdgastatud põlve paremale, vasak jalg jääb sirutatuna päkale. Takti IV osal ollakse kallutusastes ja parem käsi tõstetakse (III ja IV osa jooksul) alt läbi kõrvale, vaade käele.

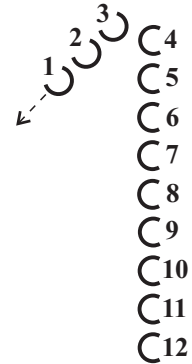
Takt 2. Vasaku jalaga alustades korratakse eelmise takti tegevust, kuid pööre tehakse vastupäeva ning kõrvale viiakse vasak käsi.

TANTSU KIRJELDUS

Taktimõõt 4/4

OSAVÕTJAD. 12 tüdrukut.

LÄHTEASEND. Tantsijad seisavad lava tagumises parempoolses nurgas diagonaalil viirus esipoolega lavapunkti 8 poole (kui ruum võimaldab) või on lava paremal küljel viirus esipoolega lava vasaku külje poole (jn 2). Käed on vabalt all.

EELMÄNG (taktid 1-5)

Taktid 1-5. Tantsijad seisavad lähteasendis või vajadusel liiguvad sirutus- või päkksammudega lähteasendisse.

Jn. 2

I TUUR A – OSA (taktid 6-13)

Takt 6 (*Kõrgel sinitaevas*). Parema jalaga alustades liigutakse kahe sirutussammuga (takti I ja III osa) mööda diagonaali lavapunkti 2 suunas (jn 2). Esipoolega ollakse lavapunkti 8 poole ja käed tõstetakse takti I osal eest üles (käsi ei ühendata).

Takt 7 (*lumivalged pilved*). Takti I ja II osal tehakse kahe päkksammuga täispööre päripäeva. Käed langetatakse eest alla. Takti III osal astutakse sirutussamm edasi ja IV osal vasaku jalaga ristsamm eest koos tugijala lõdgastusega. Tantsijad liiguvad diagonaalile (jn 2).

Taktid 8-11 (*taamal terendamas must metsapiir. Mu jalataldu kriibib kruusakare rada*). Korratakse taktide 1-2 tegevust 2 korda. Liikumine

Taas koju

lõpetatakse viirus esipoolega lavapunkti 8 (jn 3).

Taktid 12-13 (kohale jõuangi). Tantsijad teevad küünitussammu koos pöördega lavapunkti 4 suunas ja tagasi.

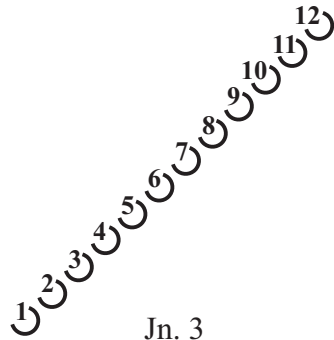
I TUUR B – OSA (taktid 14-32)

Taktid 14-15 (Ma lähen koju). 14. takti I ja II osal tõustakse aeglaselt vasakule päkale. Parema jalg viiakse sirutatuna ette-alla ning käed diagonaalselt paremale-taha-alla. 14. takti III osal alustatakse jooksusammudega liikumist “I trompetisse” (jn 4). Keskmised tantsijad (6 ja 7) liiguvad lavapunkti 8 suunas. Teised järgnevad neile ning tantsijad 1-6 moodustavad päripäeva liikudes 5 jooksusammuga kaare. Tantsijad 6-12 moodustavad kaare vastupäeva liikudes 6 jooksusammuga. Sõna “koju” silbi “-ju” ajal teevad kõik kiiksammu ette (tantsijad 1-6 vasaku ja 7-12 parema jalaga). Käed viiakse seelikusse (jn 4).

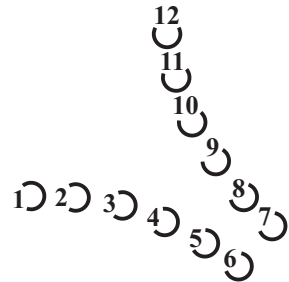
Takt 16 (teed päikene). Vabajalaga alustades liigutakse jooksusammudega esmalt lavapunkti 8 suunas ning siis tantsija nr 6 järel vahelduvalt (7, 5, 8, 4, jne) lavapunkti 4 suunas. Pöörde teevad tantsijad 1-6 vastu- ning 7-12 päripäeva.

Taktid 17-19 (mul juhatab. Nii madal see maja luitund hall-). Lavapunktis 4 hargnetakse jooksusammudega ringjoonele (jn 5). Tantsijad 6, 5, 4, 3, 2, 1 liiguvad päri- ning 7, 8, 9, 10, 11, 12 vastupäeva. Hargnemisel viiakse käed altküljelt üles ja sealt liikumissuunda.

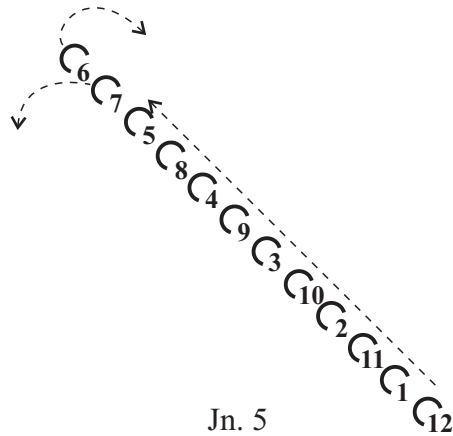
Tantsijad 6-1 teevad kätekaare vasakult paremale ja 7-12 paremalt vasakule. 19.

Jn. 3

Jn. 4

Jn. 5

takti lõpus tehakse lõppsamm (jn 6).

Takt 20 (*muinasmaaks mulle on*). Parema jalaga alustades liigutakse 3 päkk- ja lõppsammuga ringi keskme suunas. Takti I osal ühendatakse käed ning ülakehast kallutatakse veidi ette. Kere sirutatakse takti jooksul ja käed viiakse aeglaselt üles.

Takt 21 (*ta*). Parema jala päkk- ja lõppsammuga tehakse poolpööre päripäeva. Käed tuuakse alla (jn 7). Laskutakse poolsulgkükki ja pea liigub rinnale. Käed on vasak-ristahelvõttes.

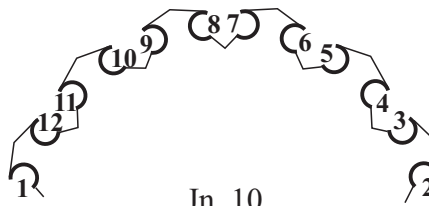
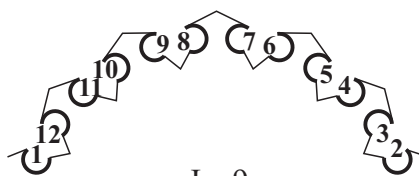
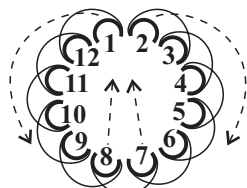
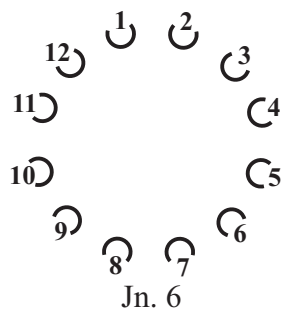
Takt 22 (*Memm ulatab*). Ringjoon poolitub tagant keskelt ja väikeste tihedate päkksammudega liigutakse kaarele (jn 7 ja 8).

Takt 23 (*tere*). Takti I osal astutakse parema jalaga samm taha ja vasak jalg jääb ette sirutatuna päkale. Vasak käsi viiakse suure kaarega ülalt läbi vasakule (vaade jälgib vasakut kätt) ja parem alt läbi paremale. Käed ühendatakse kõrvaltantsijatega eest vasak-ahelvõttes.

Takt 24 (*pead noogutab*). Takti I osal kantakse keharaskus eesolevale vasakule jalale. Pareim jalg tuuakse kohe juurde ja tõustakse päkkseisu. Takti III osal laskutakse poolsulgkükki. Pea viiakse rinnale.

Takt 25 (*taat tõsine*). Parema jalaga alustades astutakse takti I osal kiiksamm taha. Ahelvõte vabastatakse takti I osal ja käed ühendatakse kõrvaltantsijaga all pihkseongus. Takti III osal astutakse kiiksamm vasaku jalaga ja pareim jalg tuuakse juurde. Tõustakse päkkseisu.

Takt 26 (*Siin on*). Takti I osal pöörduakse paarilisega rinnati (jn 9) ja liigutakse kiiksammuga küljele (lava esikülje suunas).

Taas koju

Ühendatud käed tõstetakse kõrvale. Takti III osal tehakse tugijalal poolpööre paarilisest lahku ja kiiksammuga liigutakse lava esikülje suunas (jn 10). Käed viiakse alt läbi kõrvale.

Takt 27 (maa, kus mured kõik). Takti I osal, tõustes päkkseisu, tuuakse vabajalg tugijala juurde ja laskutakse aeglaselt (takti III osa) poolsulgkükki. Lava tagakülje poolsed käed tuuakse suure kaarega ülevalt eest läbi alla. Samas liiguvad ka teised ühendatud käed alla.

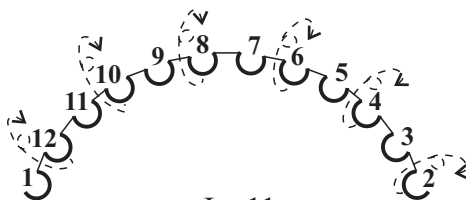
Takt 28 (jäävad). Ühendatud käed tõstetakse aeglaselt üles, sirutatakse ja tõustakse päkkseisu.

Takt 29 (minust). Takti I ja II osa jooksul langetatakse käed ning laskutakse taldadele. Takti III ja IV osal seistakse paigal.

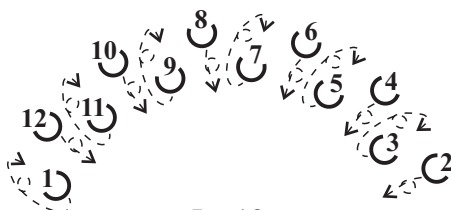
Takt 30 (ääretult). Parema jalaga alustades teevad paarisarvulised tantsijad takti I ja II osal kahe päkksammuga (jn 11) täispöörde päripäeva. Takti III osal tehakse parema jalaga kiiksamm taha ja käed viiakse seelikusse. Takti IV osal püsitakse selles asendis. Teised tantsijad seisavad paigal.

Takt 31 (kaugele). Paaritu arvulised tantsijad kordavad eelmise takti paarisarvuliste tantsijate tegevust parema jalaga alustades ja liikudes taha. Vabajalaga alustades liiguvad paarisarvulised tantsijad vastupäeva pöördega oma endistele kohtadele tagasi (jn 12).

Takt 32. Eesmisel kaarel olevad tantsijad toovad parema jala tugijala juurde ummisseisu ja lõõgastavad põlved. Pea viiakse rinnale. Käed langetatakse koos seelikuga. Tagumisel kaarel olevad tantsijad kannavad keharaskuse aeglaselt läbi tugevalt lõõgastatud põlvede eesolevale (vasakule) jalale. Käed on seelikus.

Jn. 11

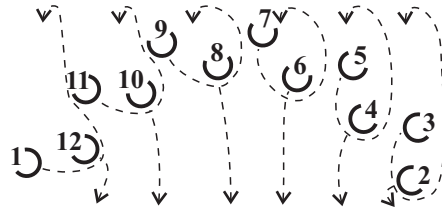
Jn. 12

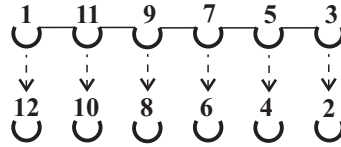
VAHEMÄNG (taktid 1-5)

Takt 1. Parema jalaga alustades jooksevad tagumise kaare tantsijad 8 jooksusammuga ümber eesoleva tantsija (jn 13). Liikumist juhib vasak õlg. Ees kaarel olevad tantsijad sirutuvad poolsulgkükist. Takti jooksul jõuavad paarituarvulised tantsijad liikuda ette ning eesoleva tantsija eest läbi vahekohtadesse.

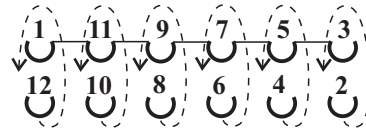
Jn. 13

Takt 2. Paarituarvulised tantsijad jätkavad jooksusammudega liikumist taha viirule. Takti III osal astutakse parema jalaga päkksamm edasi, tehakse poolpööre vastupäeva ja tuuakse vasak jalg parema juurde päkksaisu. Paarisarvulised tantsijad jooksevad parema jalaga alustades takti I ja II osal 4 jooksusammuga ette viirule (jn 13). Takti III osal astutakse kiiksamm ette. Käed on seelikus.

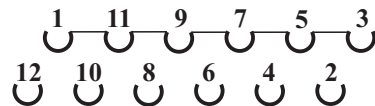
Jn. 14

Takt 3. Parema jalaga alustades jooksevad tagumise viiru tantsijad 7 jooksu- ja lõppsammuga publiku suunas (jn 14). Kallutudes kerest kergelt ette, ühendatakse käre sirutamisega eest läbi üles. Samal ajal toovad eesmise viiru tantsijad jalad ummissaisu ja lõdgastavad põlved. Pea langeb rinnale ja käed seelikuga alla.

Jn. 15

Taktid 4-5. Tagumise viiru tantsijad seisavad viirgäras, eesmise viiru tantsijad alustavad vasaku jalaga ja jooksevad 8 jooksusammuga väravate alt läbi (jn 15), tehes ümber tagumise viiru tantsija täisringi vastupäeva. 5. takti I osal astutakse värava alt kiiksamm ette, käed seelikus. Tantsijad on kahel viirul viklis (jn 16).

Jn. 16

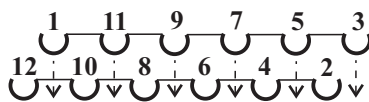
II TUUR A – OSA (taktid 6-13)

Takt 6 (*Kell see tiksuh tunde.*). Eesmise viiru tantsijad ühendavad omavahel käed ja kannavad keharaskuse takti I osal paremale jalale ning tagumise viiru tantsijad vasakule jalale. Takti III osal korratakse I osa tegevust teisele poole.

Takt 7 (*aeg kaob omasoodu.*). Korratakse eelmise takti tegevust. Eesmise viiru tantsijad toovad takti IV osal parema jala juurde ummisseisu.

Takt 8 (*Kuudest saavad aastad.*).

Eesmise viiru tantsijad lõdgastavad põlved. Pea langetatakse rinnale. Tagumise viiru tantsijad astuvad takti I osal vasaku jalaga sammu ette (jn 17) ja III osal teevad lõppsammu. Samal ajal langetavad nad oma ühendatud käed üle eesolevate tantsijate peade ja lõdgastavad põlved. Pea langetatakse rinnale. Tekib ahelvõtte (jn 18).

Jn. 17

Jn. 18

Takt 9 (*kõik kordub taas, sest.*).

Tagumise viiru tantsijad tõstavad ühendatud käed üles ja astuvad takti I osal parema jalaga sammu taha. Takti III osal teevad nad lõppsammu. Eesmise viiru tantsijad tõstavad aeglaselt ühendatud käed üles.

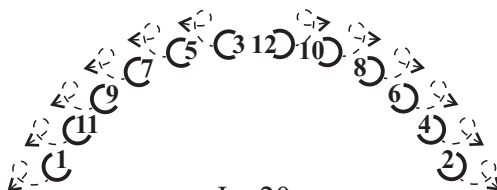

Jn. 19

Ülakehast sirutatakse. Takti IV osal langetavad tantsijad käed ja vabastavad võtte (jn 19).

Takt 10 (*igal inimlapsel.*). Eesmise viiru tantsijad alustavad vasaku jalaga liikumist lavapunkti 8 suunas ja tagumise viiru tantsijad parema jalaga lavapunkti 2 suunas (jn 19). Takti I, II ja III osal tehakse vahetussamm, kusjuures III osal lõdgastatakse põlveliiges. Takti IV osal tõstetakse vabajalg sirutatuna ette-alla. Tugijalast tõustakse päkale. Publikupoolne käsi liigub takti vältel eest üles kolmandasse positsiooni.

Takt 11 (*kindlust hinge vaja.*). Takti I ja II osal tehakse kaks päkksammu edasi. Takti III osal tehakse veel üks päkksamm edasi ja vajutakse tugijalast alla. Vabajalg jääb kõverdatult taha päkale. Käsi liigub samaaegselt kõrvalt taha-alla, vaade käele.

Jn. 20

Takt 12 (*selle ta.*). Paaris-

arvulised tantsijad teevad küünitussammu vasakule, paaritu arvulised paremale (jn 20). Käsi liigub, peopesa enda poole, eest kaarega rinna ette, paaritu arvulistel tantsijatel südame kohale, teistel parema öla suunas, vaade liikumissuunda.

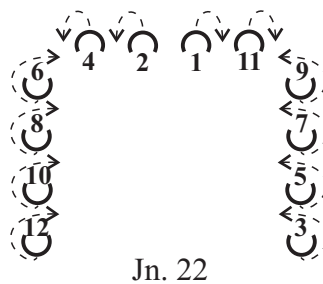
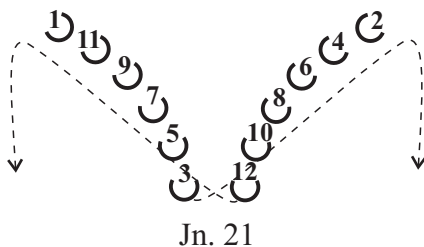
Takt 13 (kodult saab). Takti I ja II osal astutakse vabajalaga ristsamm eest küljele lavapunkti 1 suunas. Takti III osal tehakse kallutusaste samasse suunda. Käsi liigub takti III ja IV osa jooksul alt läbi kõrvale (küünitus), vaade käe suunas.

II TUUR B – OSA (taktid 14-34)

Taktid 14-15 (Ma lähen koju). 14. takti I ja II osal tõusevad paaritu arvulised tantsijad vasakule ja paarisarvulised paremale päkale. Vabajalg viiakse sirutatult ette-alla. Käed liiguvad diagonaalselt sirutatud jala poole taha-alla. Vabajalaga alustades liiguvad paarisarvulised tantsijad 6 ja paaritu arvulised tantsijad 5 jooksusammuga “II trompetisse” (jn 21). Selleks liiguvad kaare keskmised tantsijad otse publiku suunas ja ülejäänud järgnevad neile, moodustades kaks kaart. 15. takti II osal astutakse vabajalaga (lava keskjoone poolne jalg) kiiksamm ette. Käed on seelikus.

Taktid 16-17 (teed päikene mul juhatab). Tantsijad alustavad juhtantsijate (nr 3 ja 12) järeljooksu taha (jn 21). Esmalt liigutakse lava esikülje suunas ja siis hargnetakse lavapunkti 1 vaheldumisi mööda diagonaali lavapunktide 4 ja 6 suunas (ristlemine). 17. takti III osal (sõna “juhatab” ajal) alustavad juhtantsijad vedamist lava paremale (3, 5, 7, 9) ja vasakule (12, 10, 8, 6) küljele (jn 22). Nurkades 4 ja 6 muudetakse suunda koos käte tegevusega. Tantsijad 3, 5, 7, 9 viivad käed vasakult-alt üles ja paremale alla ning tantsijad 12, 10, 8, 6 paremalt vasakule.

Takt 18 (Nii madal see). Tantsijad 3, 5, 7, 9 ja 12, 10, 8, 6 jätkavad jooksmist lava külgedele. 4 viimast tantsijat (4, 11, 2, 1) jooksevad lava tagakülje suunas viirule ning tõstavad takti jooksul käed üles.

Takt 19 (maja luitund hall). Vabajalaga alustades teevad lava külgedel olevad tantsijad 6 jooksusammuga kolmveerandpöörde, parempoolsed vastu- ja vasakpoolsed päripäeva (jn 22). Parempoolsed tantsijad hoiavad käsi paremal-kõrval-all ja vasakpoolsed vasakul-kõrval-all. Tagumise viiru tantsijad teevad päkk- ja lõppsammuga poolpöörde, nr 4 ja 2 vastu-, nr 1 ja 11 päripäeva (jn 22). Takti III ja IV osal langetatakse käed aeglaselt eest kõrvale-alla.

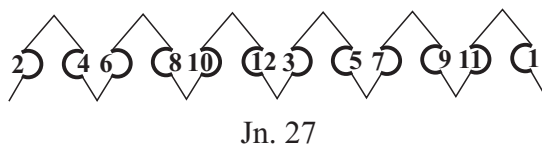
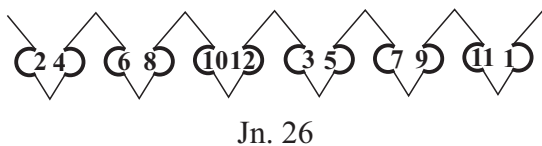
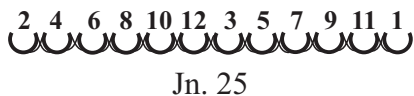
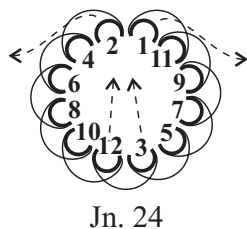
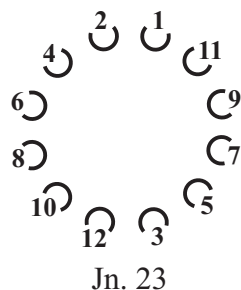
Takt 20 (muinasmaaks mulle on). Parema jalaga alustades jooksevad tantsijad 5 jooksu- ja lõppsammuga sõõrile (jn 23). Käed tõstetakse üles ja takti III osal ühendatakse need omavahel. Esimeste sammude ajal võetakse kätega justkui alt-tagant hoogu juurde. Selleks langetatakse kergelt pea rinnale ja keha kallutatakse ette. Koos käte ülesviimisega sirutatakse.

Takt 21 (ta.). Päkk- ja lõppsammuga tehakse takti I ja II osal poolpööre päripäeva ja takti III ja IV osal langetatakse käed eest alla ristahel-võttesse. Põlved lõõgas-tatakse ja pea langetatakse rinnale (jn 24).

Takt 22 (Memm ulatab). Ringjoon poolitub tagant keskelt (jn 24). Parema jalaga alustades liigutakse väikeste tihedate jooksusammudega viirule (jn 25).

Taktid 23-29 (tere, pead noogutab taat tõsine. Siin on maa, mis kõigest on kallim, see on). Korratakse I tuuri B-osa taktide 23-29 tegevust sirgel (jn 26 ja 27).

Takt 30 (isamaa.). Takti I ja II osal astuvad paarituarvulised tantsijad kaks sirutus-sammu vasaku ja paarisarvulised parema jalaga. Tantsijad nr 7, 5, 3, 12, 10, 8 teevad need ette, 9 ja 6 paigal

ja tantsijad 1, 11, 4, 2 taha (jn 28). Takti III osal astutakse kiiksamm ette.

Takt 31 (emamaa). Korratakse eelmist tegevust teise jalaga. Tantsijad on moodustanud kolmnurkse joonise (jn 29).

Takt 32 (Ees-). Takti I osal tuuakse vabajalg tugijala juurde ja tõustakse päkkadele, sirged käed viiakse kõrvale.

Takt 33 (ti-). Laskutakse täissulgkükki. Käed langetatakse kõrvale-alla (näpuotsad puudutavad maad) ja pea rinnale.

Takt 34 (maa). Tõusu alustatavad kolmnurga kõige tagumised tantsijad ja järjest tõusevad kõik püsti. Käed viiakse eest läbi kõrvale üles (käed liiguvad alla, seal viiakse nad eest risti ja jätkatakse käte ülesviimist läbi III positsiooni).

